

Environmentálne problémy sveta

Pod záštitou ministra životného prostredia L. Miklósa sa konal v dňoch 23.–26. marca 1999 v kongresovom centre SAV na Smolenickom zámku medzinárodný workshop **Environmentálne problémy sveta**. Hlavnými organizátormi podujatia boli Medzinárodná geografická únia, Ústav krajiny ekológie SAV a Geografický ústav RAV. Na organizácii sa ďalej podieľali: Slovenská ekologická spoločnosť – sekcia aplikovanej ekológie, Slovenský národný komitér SCOPE, Rakúsky ústav pre východnú a juhovýchodnú Európu a profesijné združenia Krajina 21 a Noosféra.

Workshop pozostával z dvoch častí. Prvá časť (22.–23. marca 1999) mala charakter vedeckej konferencie, ktorej cieľom bolo rozvinúť odbornú diskusiu o globálnych environmentálnych problémoch sveta a o spôsoboch ich kartografického vyjadrovania. Na rokovaní sa zúčastnilo ca 50 účastníkov z 10 krajín (Slovenska, Českej republiky, Rakúska, Ruska, Bieloruska, Rumunska, Španielska, Číny, Mexika a Juhoafrickej republiky), ktorí prezentovali predovšetkým prístupy k hodnoteniu environmentálnych problémov vo svojich krajinách.

V rámci konferencie bol tiež prezentovaný atlas sveta "Zdroje a životné prostredie" spracovaný Ruskou akadémiou vied. Minister životného prostredia SR informoval prítomných o príprave Atlasu životného prostredia Slovenskej republiky. Súčasťou konferencie bola panelová diskusia venovaná regionálnym environmentálnym problémom – horským ekosystémom, mokrakovým ekosystémom, agroekosystémom, urbánym ekosystémom a pod.

Druhá časť workshopu, ktorá sa konala 24.–26. marca 1999 v nadväznosti na vedeckú konferenciu, mala

pracovný charakter za účasti subkoordinátorov projektu *Mapa environmentálnych problémov sveta*. Cieľom tohto projektu je vypracovať syntetickú mapu odrážajúcu environmentálnu kvalitu prostredia na Zemi.

Základné ciele projektu:

- určenie citlivých prirodzených areálov, ktoré vyžadujú ochranu,
- určenie areálov, kde možno zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti,
- vymedzenie kritických areálov, ktoré vyžadujú revitalizáciu,
- vymedzenie katastrofických areálov (areálov, kde vzhľadom na súčasnú degradáciu prostredia nie je možný rozvoj existencie ľudstva),
- identifikovanie základných zdrojov degradácie životného prostredia.

Hlavným výstupom tohto projektu bude syntetická mapa environmentálnych problémov sveta v mierke 1:5 000 000 a 1:15 000 000. Vybrané časti, napr. Európa, budú spracované v menších mierkach. Súčasťou projektu bude environmentálny elektronický atlas, ktorý bude okrem syntetickej mapy obsahovať aj jednotlivé analytické mapy environmentálnych problémov, napr. mapu degradácie pôdných

zdrojov, mapu znečistenia ovzdušia, mapu poškodenia vegetácie, mapu ohrozenia morských ekosystémov a pod. Prvá verzia atlasu bude prezentovaná na 29. medzinárodnom geografickom kongrese, ktorý sa bude konať r. 2000 v Soule v Kórei.

Zodpovedným riešiteľom projektu je prof. Nikita Glazovský z Geografického ústavu Ruskej akadémie vied. Slovensko bude koordinátorom pre strednú Európu.

Ciele medzinárodného pracovného workshopu Environmentálne problémy sveta:

- Navrhnuť štandardnú metódu mapovania a hodnotenia environmentálnych problémov sveta.

- Stanoviť štandardné parametre charakterizujúce globálny stav životného prostredia.

- Stanoviť časový harmonogram a organizačné zabezpečenie realizácie projektu.

- Stanoviť obsah a legendu výslednej mapy.

- Identifikovať základné informačné zdroje pre tvorbu mapy.

Slovensko okrem organizačného zabezpečenia workshopu zohralo aj významnú vedeckú úlohu, nakoľko prezentovaná metodika tvorby mapy environmentálnych problémov Slovenska sa odporučila ako metodika spracovania celosvetového atlasu environmentálnych problémov.

Zita Izakovičová

